

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXV. Num quae incommoda nascantur ex Coelibatu, vt sit ideo fugiendus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

vouerunt, possunt ac debent Votum rescindere: Quia quæ non sunt in nostra potestate, non sunt materia Voti.

AUTOR. I. Continentia est Dei Donum; & tamen in hominis potestate. I. Nam Dona Dei sunt duplicia. 1. Quædam dantur homini siue eius cooperatione; vt sanitas, forma, prophetiæ donum & linguarum. 2. Alia sunt auxilii diuini, & simul humani studia: vt credere, sperare, tentationes vincere, &c. Horum opera pendent ab electione humana; tale est opus Continentiæ: q̄ Sectarii volūt esse prioris generis.

2. Deinde Auxilium Dei duplex: I. Sufficiens, vt possimus bene operari seu continere. 2. Efficax, quo actu ipso Continemus, credimus, perseueramus. &c. Sic 2. Theff 3. *Non omnium est fides, continentia.* &c.

Esse tamen donum Dei; concedunt Sectarii: At Esse in potestate nostra, Negant.

II. ESSE, PROBATVR. I. Matt. 19. *Sunt Eunuchi qui castrauerunt seipfos, suo libero arbitrio, non dono necessitante eos: quia sic dixisse oportuit, Qui facti sunt à Deo. At verè, sunt prophetae, qui facti sunt à Deo.*

2. Quia Christus & Apostoli hortantur ad Continentiam: sed ad ea, quæ non sunt in potestate nostra, nemo sanus hortatur: Nemo etiam eum, qui non habet donum: quia non potest continere: Nec eum qui habet; quia is, Bucero & Martyri, in *Matth. 19.* non potest non continere.

3. Quia. I. Corinth 7. *Quod vult, faciat: liberum relinquitur: ergo vtrumque est in potestate nostra.*

4. Coelibes in Scriptura laudantur, & præmiantur.

5. Ita S. Patres.

DICO AD I. Dici id de Continentia in genere, de coniugali, viduali, Virginali: & earum aliqua ab hominibus haberi potest.

AD II. *Capere*, non significat Naturalem capacitatem, vt Sectarii volunt; sed voluntariam. Quia isto hortatur nos Dominus ad continentiam: ergo ad voluntariam: non ad naturaliter necessariam, quæ nulla est. Item: *Qui potest*: 1. Potentiâ proximâ, scilicet habens efficacem gratiam: Qui non habet, oret vt accipiat. 2. *Potest*, Potentiâ etiam ægrâ vel impeditâ, *capiat*, id est, oret vt possit *Velle capere*; Deus *Perficere* dabit.

AD III. Nil concludit: Nam alius eligit donum continentia, alius non, sed nuptialem gratiam.

AD IV. Loquitur de extrinseca & accidentaria necessitate, non de interna animi: Vt si filia nolit continere, si sit serua, non sua, sed domini.

III. Petendane est à Deo Continentia?

Petrus Martyr de calib. ait Non; nisi sub conditione; si expediat. *Bucerus in Matth. 19.* Non ab eis, qui nesciunt an Deus eis dare velit hoc donum. *Ratio.* Quia oratio debet nasci ex fide; fides autem niti promissio Dei; hoc verò nulli est de certo perennaturâ sibi; continet à

DICO At sufficit generalis promissio Dei, *Luc. 11. Petite, & accipietis.* Si enim particularis requireretur, nec fides, spes, &c. poti posset. Sat, quòd, 1. Ioan. 5. *Hæc est fiducia, quam habemus ad Deum; quia quocumq; petierimus secundum eius voluntatem, audit nos.*

Q V Æ S T I O LXV.

Num quæ Incommoda nascantur ex Cælibatu, vt idè fugiendus sit?

Luthe

LVTHERO-CALVINISTÆ: Compluribus. 1. Cœlibatus repugnat naturæ, danti sexuum diversitatem, & vim generativam. 2. Mundus periret, si omnes continerent. 3. Ex cœlibatu minuitur numerus Christianorum. 4. Morbi subinde oriuntur; seruandæ est autem valetudo. 5. Vis generandi est bona; quia erat etiam in natura nondum lapsa, estque in animantibus. 6. Virtus per se, vt bona, appetitur: Virginitas verò non propter se, sed ad expeditius orandum. &c. ergo non est virtus. &c.

AVTOR. Hoc verò nugari est in re grauissima.

DICO AD I. Hæc ratio fuit Iouiniani, teste Hieronymo lib. 1. Iam est Lutheri & Erasmi. Naturæ dona sunt propter bonum speciei, non indiuidui præcipuè.

AD II. Semper erunt plures imperfecti quàm perfecti, id est, Continentes. Ita Hieronymus. At Augustinus: *Vitam omnes continerent, multò citius Dei ciuitas completeretur, & acceleraretur terminus seculi.*

AD III. Ambrosius lib. 3 de Virg. *Qui ergo quaesuit uxorem, qui non inuenit? Item ea ratione oportet inducere polygamiam.*

AD IV. Morbi ex Incontinentia & crapula nascuntur; non ex Continentia. Dein; hæc dignitate compensat vitæ breuitatem, superat longæuitatem.

AD V. Inclinatio naturalis in absolute necessariâ rem, est comedere, &c. In cõditionatè necessariam ob circumstantias, est Nubere. Conditionata necessitas erat in natura integra, estque in lapsa, absoluta in animantibus. Nam hæc ad conseruandam speciem: illa ad ferius, citiusue replendum cœlum, saluâ temperantiâ.

AD VI. Virginitas, vt est perfecta refrænatio concupiscentiæ, mediumque ad maius bonum patriæ purioris, sic est virtus. Cætera, quæ ex Conciliis, & S. Patribus adducunt, vide apud *Bell. libr. 2. c. 33-34.*

QVÆSTIO LXVI.

Ecquibus Vouere Castitatem fas, nefasue?

LVTHERSVS *libro de Votis monasticis.* Viris nõ ante annum 70. aut 80. Sic & Augustina Confessio *artic. 27.*

CALVINVS *Instit. l. 4. c. 15. §. 19.* Olim vouere nefas ante 60. annum sc̄minis. Sic & Martyr.

SVADET. I. Quia, 1. Tim. 5. *Adolescentiores viduas deuota, seu, reice.* 2. Ibid. *Volo iuniores nubere.*

AVTOR. I. Fidelibus, in vsu liberi arbitrii constitutis, vouere castitatem licet. I. Sic Scriptura & exempla, in *Antichristo part. 2. q. 27.* 2. Sic Patres S. Athanasius *libr. de human. Verbi,* dicit, Pucros Virginitatem profiteri doctos à Christo esse. Basilius *in quæst. fusè disput. quæst. 15.* Pucros ad monasterium recipiendos; at non ad professionem, nisi vsum habentes liberi arbitrii. Ambrosius lib. 3. de Virg. *Non atas reicitur; sed animus examinatur.*

II. **A**D Publicam tamen professionem recipiendus nemo ante ætatis annum XVI. *Trid. Sess. 25. c. 15.*

DICO AD I. *Reijce,* scilicet à numero præbendarum, quæ alere se nequeant lexagenariæ; non autem à voto Continentiæ.

AD II. Id est Consilium; vt hoc *Volo omnes esse sicut meipsum.*

Ff 3 II. Lv.